

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 21. november 2017

Retten nr. 2A-1731/2017

Politiets nr. 1200-88990-00039-16

Anklagemyndigheden

mod

[REDACTED]

øpr-nummer [REDACTED]

Enslvendende anklageskrifter er modtaget den 23. marts 2017 og den 12. oktober 2017.

[REDACTED] er tiltalt
for

overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2, jf. § 30, stk.

1.

ved som ejer af ejendommen, matrikelnummer [REDACTED] belligende på [REDACTED] ikke at have efterkommet Roskilde Kommunes påbud af 11. juni 2014 om inden den 31. december 2015 at have sørget for, at ejendommens spildevandsrensning opfyldte rensekravet SOP, eller om i stedet at indgå kontraktligt medlemskab af Roskilde Spildevand (kloakforsyningen) med henblik på overholdelsen af samme tidsfrist, og om umiddelbart herefter at have sendt meddelse til kommunen om aftalen.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør af retsplejelovens § 997, stk. 3, pålægges fortløbende tvangsbøder indtil påbuddet er efterkommet.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Roskilde Kommune meddelte ved brev af 14. april 2014 [REDACTED] varsel om påbud om forbedret spildevandsrensning, og kommunen meddelte den 11. juni 2014 et påbud, hvori der bl.a. er anført følgende:

"...

Deres ejendom matrikel nummer [REDACTED], beliggende [REDACTED] ligger i et område, der i regionsplanen er udpeget som et opland, hvor der af hensyn til opfyldelse af målsætningen for vandløb og søer er fastlagt et renskrav, som afledning af spildevand fra ejendomme i det åbne land skal overholde.

Regionplanens bestemmelser om renskrav er indarbejdet i Kommunens Spildevandsplaner.

I følge Roskilde Kommunes oplysninger har Deres ejendom en tilledning af spildevand til recipient uden en tilstrækkelig rensning af spildevandet til at opfylde det i regionplanen og spildevandsplanen fastlagte renskrav.

Kort over de områder, hvor der er stillet krav om rensning til bestemte niveauer fremgår af vedlagte bilag.

Roskilde Kommune har på det foreliggende grundlag vurderet, at spildevandsafledningen fra Deres ejendom skal forbedres for at opfylde gældende renskrav, hvorfor vi med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1 udsteder følgende påbud til Dem som grundejer:

1. *Som ejer af ejendommen, matrikelnummer [REDACTED], beliggende [REDACTED] skal De sørge for, at ejendommens spildevandsrensning inden 31. december 2015 opfylder renskravet SOP.*
2. *Såfremt de vælger at indgå kontraktligt medlemskab af Roskildes Spildevand (kloakforsyningen) skal meddelelse herom tilsendes Roskilde Kommune, Miljø umiddelbart efter at aftalen er indgået.*

Hvis Roskilde Kommune, Miljø ikke har modtaget besked fra dem eller Roskilde Spildevand om indgåelse af kontraktligt medlemskab vedrørende deres ejendom senest 31. dec. 2014, vil vi gå ud fra, at De som gundejer har valgt selv at etablere den nødvendige løsning til at opfylde renskravet.

"...

Ved brev af 17. november 2016 fastholdt kommunen påbuddet. I brevet er anført følgende:

"...

Fastholdelse af påbud om forberedt spildevandsrensning på [REDACTED]

Tak for din mail af 7. november 2016, hvor du oplyser om afløbsforholdene på [REDACTED]. Vi tolker din mail og det vedhæftede oversigtskort som en bekræftelse af, at spildevandet på din ejendom på [REDACTED] udledes til Syvbækkens system, via Markdræn. Du har indtegnet forløbet af afløbsledningen på det vedhæftede oversigtskort, og dette kort viser, at der fra [REDACTED] er udlob til recipient. Roskilde Kommune fastholder derfor påbuddet om forbedret spildevandsrensning. Påbuddet om forbedret spildevandsrensning har hjemmel i § 35 i Miljøbeskyttelsesloven.

Den præcise ordlyd af § 35, samt en mere detaljeret gennemgang af baggrunden for fastholdelsen af påbuddet, kan ses herunder.

§ 35. Ved meddelelse af påbud efter lovens § 30 om forbedret spildevandsafledning skal følgende forudsætninger være opfyldt:

- 1) Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt.

- 2) Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde.
- 3) Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrøms liggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for vandområdet, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, ikke er opfyldt.

Redegørelse for fastholdelse af påbuddet

For så vidt angår punkt 1 i § 35, har Roskilde Kommune oplysninger om ejendommens afløbsforhold fra BBR, hvor ejendommen har afløbskode 31: Mekanisk med mail af 7. november 2016 bekræftet, at spildevandet ledes til Syvbækkens system, hvorfor Roskilde Kommune betragter afløbsforholdene på ejendommen som fastlagt. Da der er forbindelse mellem afløbet fra bundfældningstanken til recipient, sker der en udledning af urensset spildevand, som anses for at bidrage til forurening af recipienten jf. punkt 2 i § 35. Hvad angår udledningens størrelse, kan vi henvise til Vejledningen, som beskriver at:

"Der er ikke afgørende for meddelelse af påbud, om den enkelte ejendomsbidrag til forureningen af den omhandlede recipient er stort eller lille, idet ingen ejendom har krav på en ret til at forurene i et eller andet omfang. At der ikke kan konstateres en spildevandsbelastning fra en ejendom jævnt over hele året men alene dele af året, har således heller ikke betydning for meddelelse af påbuddet."

"Modtageren af påbuddet kan således ikke stille krav om, at ejendommens bidrag til forurening er dokumenteret gennem konkrete målinger eller analyser. Et generelt krav om spildevandsrensning af en vis mindste effektivt må betragtes som sagligt begrundet og antages i domstolspraksis at være hjemlet i loven uden nærmere analyse af spildevandet, ses bl.a. Vestres Landsretsdom fra 18. maj 1995. Dette er beskrevet yderligere i betænkning fra Miljøstyrelsen, nr. 3 fra 1996."

Syvbækken er påvirket af spildevand og opfylder ikke målsætningen for vandløbet, se bl.a. s. 318 i vedhæftede Regionplan, som også tidligere er fremsendt pr. mail, samt vandplan 2009-2015 for Roskilde Fjord, som ligeledes er vedhæftet. Syvbækkens nuværende økologiske tilstand kan endvidere ses på Miljø- og Fødevareministeriets digitale kortmateriale: <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Der foreligger dokumentation for, at Syvbækkens system er forurenet af spildevand og ikke opfylder målsætningen for vandløbet, hvorfor punkt 3 i § 35 er opfyldt.

..."

Af Miljøministeriets høringsnotat over forslag til vandplaner for Danmarks 23 hovedvandoplande af december 2011 fremgår bl.a.:

"...

Overvågningen i relation til det kommunale myndighedsarbejde

Sammenfatning af hørings svar

Guldborgsund Kommune og Lolland Kommune gør opmærksom på det dokumentationskrav for manglende målopfyldelse, der er anført i spildevandsbekendtgørelsens § 27, stk. 1 litra 3, der er en forudsætning for, at kommunen kan meddele påbud om forbedring af spildevandsrensningen i det åbne land. Kommunerne udtrykker bekymring for, at der ved det nuværende niveau af overvågning kan opstå situationer, hvor kommunen ikke kan følge op på spildevandsplanen på grund af manglende retsligt grundlag som følge af manglende overvågning. Lolland Kommune mener, at såfremt kommunen bliver mødt med et krav om mere konkret dokumentation for manglende målopfyldelse, vil kommunen ikke være i stand til at meddele påbud, medmindre staten leverer det konkrete dokumentationsgrundlag fra overvågningsprogrammet til hver sag. Jammerbugt Kommune mener ligele-

des, at staten skal sikre, at overvågningsdata for de enkelte vandløb er gode nok til, at kommunerne på et kvalificeret grundlag kan påbyde lodsejere forbedret i spildevandsrensning.

...

Overvågningsprogrammet kan ikke erstatte behovet for konkret dokumentation i forbindelse med konkrete vurderinger og afgørelser. Overvågning er en statistisk repræsentativ og gentagende indsamling af data, som grundlag for at vurdere udvikling og forholdet mellem påvirkninger og effekter. Vandområdernes økologiske tilstand og naturområdernes bevaringsstatus indgår sammen med de fastsatte miljømål i grundlaget for vurderingen af behovet for at iværksætte initiativer for det pågældende område. Den økologiske tilstand, bevaringsstatus og de fastsatte mål for områderne bidrager dermed også til grundlaget for den kommunale administration og prioritering af forvaltningsmæssige tiltag som fx udledningstilladelser, miljøgodkendelser, miljøvurderinger m.v. Overvågningsprogrammet vil øge vidensgrundlaget for myndighedsopgaverne, og dermed forbedre grundlaget for vurdering af konkrete afgørelser, men det vil fortsat være den kompetente myndighed, der skal dokumentere konkrete afgørelser. En mulighed for tilvejebringe data om konkrete tilladelser, godkendelser m.v. kan være via egenkontrolvilkår for virksomheder og anlæg.

..."

Forklaringer

Der er under hovedforhandlingen i sagen afgivet forklaring af tiltalte og af vidnet Anders Cold.

[REDACTED] har forklaret bl.a., at han er indehaver af ejendommen beliggende [REDACTED]. Han er landmand. Han har boet på ejendommen siden 1. maj 2005. Han har renoveret/nylagt 2/3 af drænledningen. Der er tale om en delvis åben drænledning med nedsivning. Han har renoveret drænledningen i de sidste 5 år, det vil sige både før og efter påbuddet fra Roskilde Kommune. I dag har han en mekanisk rensning af sit spildevand. Hans septiktank tømmes en gang om året.

Han modtog varslingskrivelsen af 14. april 2014 og påbudsskrivelsen af 11. juni 2014 fra Roskilde Kommune. Han har forholdt sig til, at hans daværende og nuværende renseanlæg er fuldt lovligt. Han har ikke taget skridt til at indbringe påbuddet for retten.

Den 21. juni 2016 meddelte kommunen, at de ikke ville foretage en konkret måling. Han fastholdt over for kommunen, at betingelserne i miljøbeskyttelseslovens § 35, stk. 1, nr. 2 og 3, ikke var opfyldt.

Han er bestyrelsesmedlem i landsforeningen Fair Spildevand, der varetager interesserne for dem, der berøres af kommunernes tiltag på dette område. Han kender til Miljøstyrelsens vejledning, men han forholder sig til, at hans renseanlæg er fuldt lovligt.

Hans drænledning går fra ejendommen til en samlebrønd, hvor der løber dræn fra mark. Drænet løber herfra videre i en større drænledning igennem et pilekrat og via et lille drænrør ud igennem en mose, og herfra ud i det nærliggende vandløb Syvbækken. Drænet, der er over en kilometer langt,

afvander lige i underkanten af 500 ha jord. Hans spildevand bliver mekanisk rensed og løber i samme drænledninger. Da der er tale om nedsivningsrør, et såkaldt fuldslidset drænrør, er der ikke noget husspildevand fra hans ejendom, der løber ned i Syvbækken. Kommunen er af den opfattelse, at hans spildevand løber i lukkede rør.

Han har undersøgt, at det vil koste omkring 100.000 kr. at lægge drænene i overensstemmelse med påbuddet.

Han har af kommunen fået at vide, at Syvbækken er belastet, men miljømålet var svævende. Syvbækken er et stærkt modificeret vandløb, da det primært varetager afvanding fra de omkringliggende marker, så vandløbet vil kun have en begrænset målsætning.

Vidnet Anders Cold har forklaret bl.a., at han er ansat som biolog i Roskilde Kommune. Han overtog sagen, da den tidligere sagsbehandler Katrine Petersen fik et andet job.

Efter kommunalreformen overgik overvågningen af bl.a. vandløb til staten. Kommunerne udmønter vandplanerne, der udarbejdes af staten, hvor det er fastlagt, hvor i landet der er manglende målopfyldelse, som bl.a. skyldes spildevand fra det åbne land. Alle ejendomme som ikke har en tilfredsstillende rensning skal forbedre denne, enten ved kloakering eller ved påbud om forbedret rensning.

Tiltaltes ejendom er omfattet af et område, hvor kommunen er pålagt at forbedre vandkvaliteten. Syvbækken er en del af Langvad Åsystem. Det har aldrig været en kommunal opgave at forestå den nationale overvågning af miljøtilstanden i vandløbet. Derfor henholder kommunen sig til statens data, der er indsamlet fra nogle overvågningsstationer, hvor man måler faunaen i vandløbet, Dansk VandløbsFaunaIndeks (DVFI). Faunaklassen afspejler vandkvaliteten.

Miljøportalen er den database, hvor statens overvågningsdata bliver lagret. Databasen er tilgængelige for borgere og myndigheder. Der ligger en målestation 650 meter fra det angivne udløbspunkt fra tiltaltes ejendom. Syvbækken har aldrig opfyldt målsætningen om et faunaindex på 5, hvorfor kommunen er forpligtet til at forbedre vandkvaliteten, bl.a. ved at stille større krav til rensningen af det spildevand, der ledes til vandløbet.

Forevist den type drænledning tiltalte har lagt på sin ejendom, forklarede vidnet, at han ikke var bekendt med, at det var den type drænledning.

Området omkring tiltaltes gård består af tyk lerjord, hvor der kun i et begrænset omfang sker nedsivning. Drænrør skal holde marker tørre, og de er ikke beregnet til at transportere spildevand. Der er et fald på 8 meter fra tiltaltes ejendom til Syvbækken, hvilket er meget på så kort afstand. Han kan derfor ikke forestille sig, at der foregår en nævneværdig nedsivning. Hvis der

var tale om nedsivning i det omfang tiltalte gør gældende, ville hans drikkevandsboring ikke være tilladt.

Spildevandsbekendtgørelsen er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven. Betingelserne for udstedelse af påbuddet, spildevandsbekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 1-3 er opfyldt.

Idet der udledes spildevand fra tiltaltes ejendom til Syvbækken og da Syvbækken ikke opfylder målsætningen, bidrager tiltalte til forurening af vandløbet. Ifølge den gældende vejledning er det underordnet i hvilket omfang tiltalte bidrager.

Alle andre ejendomme omkring tiltaltes ejendom har valgt at tilslutte sig kloakanlægget. [redacted] ønskede ikke denne løsning, idet det ville medføre en meget lang stikledning op til hans ejendom. [redacted] meddelte, at han selv ville stå for en løsning. Det har på intet tidspunkt været betvivlet, at han skulle rense sit spildevand yderligere. Tiltalte har et mekanisk renselanlæg, hvor spildevandet passerer en rist, der samler fast stof, og hvor resten løber ud i drænrøret. Det er angivet med afløbskode 31 i BBR.

Udspurgt af advokat Gert Lund forklarede vidnet, at han ikke er bekendt med høringsnotatet fra december 2011 vedrørende forslag til vandplaner. Han er ikke enig i, at det er en kommunal opgave at måle konkret. Roskilde Kommune henholder sig til Miljøstyrelsens vejledning fra 1998.

Kommunes mail af 21. juni 2016 var et modsvar til [redacted] ønske om at kommunen undersøger om der er tale om forurening. Det har kommunen afvist hele tiden, da der allerede er en fin dokumentation for forureningen.

Kommunen har forud for udstedelsen af påbuddet set på drænkort og kommunen er ifølge vejledningen ikke forpligtet til at foretage konkrete målinger. Målsætningen for Syvbækken er fastsat i henhold til den daværende Spildevandsbekendtgørelse § 27, der var gældende da påbuddet blev udstedt.

Kommunen har udstedt påbud til omkring 130 ejendomme i det åbne land. De fleste ejendomme i [redacted] område valgte at tilslutte sig kloaknettet. Ca. 20 ejendomme i Roskilde Kommune mangler at få en tilladelse. [redacted] er den eneste ejendom, der ikke er kloakeret i oplandet.

Han kender til "Slagelse-modellen" der er et udtryk for den måde Slagelse Kommune håndterer disse sager på. Slagelse Kommune undersøger konkret om den enkelte ejer forurener. Der udstedes ikke påbud, hvis der er mere en 750 meter drænlledning. Han ville ikke være tryk ved den model. De henholder sig til Statens udpegningsgrundlag. Slagelse Kommunens fremgangsmåde er en politisk beslutning.

Miljøstyrelsens vejledning er under revision. Det afsnit som vedrører kravene til et påbud støtter sig nært op ad den nuværende tekst, og understreger at der ikke er noget dokumentationskrav. Han har deltaget i revisionsarbejdet som repræsentant for Kommunernes Landsforening. Det er Naturstyrelsen, der har konciperet udkastet.

Statens overvågning omfatter ikke en måling af organisk stof i vandløbet, men ud fra fundene af organismer kan man fastslå vandkvaliteten. Man kan ikke måle spildevandsforurening kemisk. Det er umuligt at foretage en måling af, om vandkvaliteten tipper på grund af en ejendom. Det er ikke nødvendigt at måle fra den konkrete ejendom, når Kommunen ved, at der er tale om spildevandsudledning fra tiltaltes ejendom.

Det er muligt at måle organisk stof i vandløb. Det er ikke noget Roskilde Kommune gør, men man kan bestille en konsulent til at foretage målingen. Der findes forskellige metoder til at måle næringsstoffer i vand. Syvbækken opfylder ikke faunaklassen, og han kan ikke sige om det skyldes okkerbelastning eller næringsstoffer.

Rettens begrundelse og afgørelse

Efter bevisførelsen, herunder tiltaltes egen forklaring samt de fremlagte kort, hvorpå tiltalte har optegnet sine drænrør, lægges det til grund som ubestridt, at tiltalte via markdræn udleder sit husspildevand til Syvbækken.

Det fremgår af Roskilde Kommunes påbud og senere korrespondance, herunder brev af 17. november 2016, at Syvbækken er forurenet af spildevand. Kommunen henviser i den forbindelse til Regionplan for 2005, vandplan 2009-2015 for Roskilde Fjord samt Roskilde Kommunes spildevandsplan. Ingen af disse planer har været fremlagt i retten.

Efter Anders Colds forklaring lægges det til grund, at Roskilde Kommunes påbud til tiltalte om forbedret spildevandsrensning alene er baseret på data fra Dansk VandløbsFaunaIndeks (DVFI), hvorefter fremgår, at vandkvaliteten i Syvbækken er forringet og derved ikke opfylder målsætningen i vandplanen. Efter Anders Colds forklaring må det lægges til grund, at de angivne data ikke definerer, hvad den givne forurening skyldes.

Herefter, og da det fremgår af miljøministeriets høringsnotat fra december 2011, at statens overvågningsprogram ikke kan erstatte behovet for konkret dokumentation, findes der under de foreliggende omstændigheder ikke at være dokumentation for, at det er spildevand, der har forurenet Syvbækken i et omfang, der gør, at miljømålet for vandområdet ikke er opfyldt. Betingelsen i spildevandsbekendtgørelsens § 35, stk 1, nr. 3, for at meddele påbud om forbedret spildevandsafledning er herefter ikke opfyldt, hvorfor tiltalte frifindes.

Thi kendes for ret:

 frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Anna Lindgren

/cebu

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETTEI ROSKILDE, den 21. november 2017

Britt Fich
Kontorfuldmægtig